

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četr leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Južnoštajarska hranilnica.

V političnem življenji nam je včasih biti glasnim ali kakor se pravi, biti nam je na veliki bobenj ter klicati naše može vkljup — na volišče. To je nam tem bolj potrebno, ker so nasprotniki naši drzni in smemo reči, da so v tacih časih brez vse vesti. Mi jim ne moremo v tem slediti, ali dolžni smo odbiti, kolikor nam je moči, njih pogubne napade. Tega pa ne moremo, ako se ne pripravimo za časa na-nje in to ni lahko delo in ne opravi se tako hitro, kakor se človeku sem ter tje dozdeva.

Najvarniš je v tem pot, ki jo kaže — denar. »Denar je sveta vladar«. In hvala Bogu, sedaj stojimo Slovenci že na tej poti. Veliko imamo že posojilnic, v katerih najde slov. kmet, ako je v kaki sili, pomoči, ne da mu je treba trkati na vrata nemškutarskih oderuhov in imamo že tudi dve leti sem lastno hranilnico v Celji. Ona je in dela, kakor Štajarska v Gradci, Mari-borska v Mariboru, Celjska v Celji; razločuje se od njih samo v tem, da dela za slov. ljudstvo, edino in v prvi vrsti za slov. ljudstvo. To je »južnoštajarska hranilnica« v Celji. Mi podamo v naslednjih vrstah nje poročilo, kakor ga daje sama o svojem delovanju v svojem drugem letu.

V letu 1891 je imela južno-štajarska hranilnica, če se odsteje gotovina pričetkom leta 17.288 gld. 41 kr. in gotovina koncem leta 12.589 gld. 61 kr., skupnih prejemkov 530.602 gld. 6½ kr. in skupnih izdakov 535.300 gld. 86½ kr., denarnega prometa 1.065.902 gld. 93 kr. Hranilnih vlog je vložilo v letu 1891 na novo 570 strank in na že obstoječe hranilne vloge doložilo 130 strank v 268 kratih. Vložilo se je od 700 strank 393.239 gld. 26 kr. Vzdignilo se je vlog popolnoma od 101 stranke in deloma v 579 kratih od 198 strank skupaj 211.122 gld. 31½ kr. Vložilo se je torej več, kakor vzdignilo za 182.116 gld. 94½ kr.

Stanje hranilnih vlog je bilo lani 524.144 gld. 58 kr., kapitalizirane obresti v I. polletji pa so znašale 10.216 gld. 36 kr. in v II. polletji 12.662 gld. 54 kr. Skupno stanje hranilnih vlog koncem leta 1891 znaša 729.140 gld. 42½ kr. proti 524.144 gld. 58 kr. koncem leta 1890 in je tedaj priraslo vlog za 204.995 gld. 84½ kr. Na vlagatelja poprek pride 527 gld. 21½ kr. Prošenj za posojilo se je vložilo 425 za skupaj 364.467 gld. 74 kr. Dovolilo se je v 36 sejah ravnateljstva skupaj 286.816 fl. 74 kr. Od te svote se je izplačalo v letu 1891 na zemljischa 297 strankam 213.402 gld. 46 kr., 2 občinama 8000 gld., 2 strankama na zastave 1850 gld., skupaj 223.252 gld. 46 kr. Posojila na zemljischa in hiše znašajo koncem leta 640.964 gld. 80 kr., torej prirastek koncem leta 1891 je za 188.126 gld. 75 kr., posojila občinam koncem leta 1891 znašajo 15.526 gld. 50 kr., torej je prirastek koncem leta 1891 za 11.629 gld. 62 kr.

Posojila na zastave znašajo 1850 gld., torej je letos prirastek za 1500 gld. Skupna svota posojil koncem leta 1891 znaša 658.341 gld. 30 kr. Na obrestih od posojil sprejelo se je leta 1891 25.451 gld. 40 kr. in na zamudnih obrestih 183 gld. 56 kr., skupaj 25.634 gld. 96 kr. Zaostale obresti so narasle v preteklem letu na 4511 fl. 17 kr. proti 992 gld. 35 kr. leta 1890; za leto 1892 naprej plačane obresti pa znašajo 5141 gld. 20 kr. proti 4424 gld. 16 kr. v letu 1890. Rezervni zaklad koncem leta 1890 je znašal 2123 gld. 30 kr., čisti dobiček leta 1891 znaša 3938 gld. 42½ kr. in v smislu § 6 pravil pridene se rezervnemu zakladu, in ta koncem leta 1891 znaša 6061 gld. 72½ kr. ali 0·83% od skupne svote hranilnih vlog. Iz tega poročila je razvideti napredek hranilnice, kateri se posebno pokazuje v tem, da hranilnica obrača največjo pozornost in skrb na to, da svoje zaklade nalaga popolnoma varno na zemljischa, da si pa pridobiva tudi potrebne pregibne vsote, da more vselej svojim vlagateljem ustreči, kadar je potreba za-njo.

To so lepi denarji, ki ležé v naši slov. hranilnici!

Ako bode nje delovanje tudi v prihodnje tako srečno, ne bode nam treba več iskati ne štajarske hranilnice v Gradci, ne drugih v deželi: imamo jo v Celji, ki nam zadostuje po polnem. Kdor ima denarja, da ga ohrani na varne obresti, v Celji ga lahko shrani; komur pa je treba vzeti na posodo za dalje časa, v Celji, pri »južno-štajarski hranilnici« dobi denarja iz roke bratov — slovenskih mož.

Cerkvene zadeve.

Luterstvo pa kapucini na Štajarskem.

Pred tri sto leti bilo je na Štajarskem prav žalostno. Od zvunaj žugali so Turki z ropom in požiganjem, a v deželi so se protestantski graščaki po svojih trdnih gradovih katoliškemu vojvodu po robu stavili. Bilo se je najhujših homatij bat, ker novi vojvoda Ferdinand je bil še le komaj 17 let star, ko je (leta 1595) začel našo deželo vladati. V zaupanji na božjo pomoč in na varstvo preblažene Device Marije, katerej se je kot romar v sveti hišici v Loreti slovesno izročil, sklenil je svoje dežele, Štajarsko, Koroško in Kranjsko očistiti lutrovih zmot in protestantske krive vere. V ta namen poda se še v sv. mesto Rim na božjo pot, da prejme od sv. očeta papeža Klementa VIII. apostolski blagoslov za to pretežavno delo. Dne 13. septembra 1598 izda iz svojega stolnega mesta v Gradci strogo povelje, da v 14 dneh morajo vsi luteranski pridigarji in učitelji zapustiti Gradec in vsa druga mesta njegovih dežel. A protestantski graščaki potegnejo se za svoje luterske pridigarje ter se za vojvodovo povelje le malo zmenijo. Kar da vojvoda Ferdinand dne 28. septembra v Gradcu nabiti povelje, da še tisti den predno bo solnce zatonilo, imajo vsi pridigarji nove krive vere zapustiti Gradec, če ne, jim pojde za glavo. To je pomagalo. Solnce je še visoko stalo na nebu, ko jo je že zadnji »predikant« (tako so se ti krivoverski učitelji nazivali) iz Gradca popihal. V osmih dneh morali so do zadnjega vsi zapustiti ne le mesta, ampak tudi deželo.

S tem pa blagi vojvoda še ni bil zadovoljen. Spoznal je potrebo, zapeljane ljudi pripeljati nazaj v naročje sv. katoliške cerkve. V ta namen je sestavil poseben »komisijon« odličnih mož duhovnega in svetovnega stanu, katerim je dodal nekoliko vojakov za obrambo. Ti hodijo od mesta do mesta, od trga do trga, od fare do fare, da vso deželo očistijo lutrove krivovere ter postavlajo po zauščenih farah katoliških dušnih pastirjev. Ovodenki sekovski škof Martin Prenner vodil je ta komisijon eno leto in štiri mesece ter je vsaki dežel, če ne več, vsaj po enkrat pridigoval. Posrečilo se mu je do 40.000 luteranov privabiti nazaj v krilo matere sv. katoliške cerkve. Pri tem težavnem delu ga je najkrepkeje podpiral naš tadanji knezoškof Jurij Štobej pl. Palmburski, ki je naš škofijo vladal od leta 1584 do 1618, toraj dolgih 34 let. Vojvoda Ferdinand skrbel je pa tudi še za to, da bi ljudje imeli pridigarjev, ki bi jim zatajevanja samega sebe ne priporočevali samo s svojo besedo, ampak tudi z živim vzgledom, zato je sklenil v svojih deželah vpeljati najmlajšo panogo reda sv. Frančiška Seraf. tako imenovane kapucine. Njih borna obleka, njih spokorno življenje in njih posebno siromaštvo do padlo se je celo luteranom, zato so postali kapucini pri ljudstvu najbolj priljubljeni pridigarji. Naš vojvoda je bil pa tudi toliko srečen, da si je od papeža Klementa VIII. izprosil leta 1600 sv. Lovrencija Brindiškega in še nekoliko njemu enako gorečih kapucinov za prvo nasel-

bino v Gradci. Nadvojvoda Ferdinand odrazil je sam sv. Lovrenciju prostor v podnožji Graškega grada (Schlossberg) za prvi kapucinski klošter na Štajarskem. Do 1. 1608 ostal je sv. Lovrencij kot glavni komisar predstojnik kapucinskega samostana in pokrajine v Gradci. Omenjenega leta mu je pa najvišji redovni poglavlar naročil Štajarsko pokrajino ločiti od kapucinov na Češkem in Spodnje-Avstrijskem ter vodstvo štajarske provincije prepustiti o. Fortunatu iz Verone. (Konec-prih.)

Kako se „legalizirajo“ pobotnice (kvitunge) za izknjiženje cerkvenega denarja? Tožil se je župnik: »Vplačal je nekdo cerkveni denar pri advokatu ter tirjal legalizirano pobotnico za izknjiženje kapitala. Plačeval sem pri odvetniku, imel pota k sodniji, stroške, nič ko stroške!« — Zakaj neki to, zakaj? Niti je treba potov niti stroškov. 1. V pravdah zastopa cerkev brezplačno c. kr. finančna prokuratura v Gradci. 2. Radi legaliziranih pobotnic čez cerkveni denar pa velja § 3 postave dne 2. junija 1882. Pobotnico spišejo in uradno podpišejo oskrbniki cerkvenega premoženja (župnik in cerkovnika), pošljejo njo vis. kn. šk. ordinarijatu, kateri njo predloži c. kr. namestniji, da jo ta »corroborira« in pobotnica je legalizirana. Držimo se teh dveh jako ugodnih naredeb, potem ne bode niti stroškov niti potov!

F. S. Š.

Gospodarske stvari.

Razsadniki ali razmnoževalni vinogradi.

(Dalje.)

Kot osnova za njegove račune naj mu pa služi skušnja, da zamore poprečno od trte po 10 do 20 ključev dobivati. Ako ima toraj n. pr. dva orala vinograda, za katerega potrebuje okolo 10.000 trt in katero zemljišče hoče v kakih petih let z amerikankami obsaditi, potrebuje toraj vsako leto okolo 2000—2500 ključev, katere zamore na 100 do 200 trtah pridelovati. Prvo toraj, kar stori, je to, da si kupi okolo 200 ključev in teh ne porabi za sajenje takoj v vinograd in cepljenje, ampak edino le za čisti nasad, s katerim je potem popolnoma oskrbljen.

Ker pri tacih razmnoževalnih vinogradih ne gre za to, da se dobro vino prideluje, marveč samo ključi, celo od trte, katere same od sebe že itak kaj redko rodijo, ni treba za to izbirati prislončne lege, temuč more se vsak kotiček, kateri ima dovolj dobro, močno in globoko zemljo, za to porabiti. Posebno se dajo s tem plotovi, stene poslopij, sploh kraji izkoristiti, kateri sicer nikacega dobička na donašajo. Pred vsem je treba zemljo po 60 do 80 cm. globoko prekopati, rigolati. Ako hočemo za to celi kos zemljišča porabiti, prekopamo vse čez. Ako pa hočemo samo ob poslopjih ali plotovih pojedine vrste obsaditi, potem moramo pa samo najmenj 1 m. širok jarek rigolati. Prekopavati je najbolje na jesen, da more mráz še vse grude razdrobiti, da si nabere zemlja več vlage in pa da do časa sajenja že dovolje sede. Na vsak način napačno pa je rigolati v času, ko je gornja plast zemlje zmrznjena. Pri rigolanji pride ona potem doli, ter potrebuje, ker je z debelo plastjo zemlje pokrita, kako dolgo časa, dokler se otaja in tolikanj zgreje, kolikor vsaj nekim trtam prija.

Tako prekopano zemljišče je treba pravilno razdeliti. Najpravilnejša razdelitev je seveda v četverokote, toraj v vrste, v katerih so vse trte enako oddaljene ena od druge. Kako daleč da naj eno od druge sadimo, to je odvisno od izgoje, katero hočemo vpeljati. Vrsta od vrste ne sme biti nikdar manj od 1 m. oddaljena. Ako hočemo trtam samo navadne kole dati, ta oddaljenost

tudi zadostuje. Ako pa damo trtam visoke kole, ob katerih imajo mladike priliko visoko se penjati, potem se ve, da tudi mnogo močneje rastejo in jih moramo vsaj po 1:50 m. narazen saditi, sicer se preveč obsenčujejo, vsled česar posebno v dalnjih delih les dovolj lepo ne izzori. Ako sadimo samo v pojedine vrste, potem je oddaljenost po 1 m. med trtami popolnoma dovoljna, bodi pri kojikoli izgoji, kajti tu dobijo trte od zadi in predi dovolje svitlobe. Ko vemo, kako oddaljenost morajo imeti trte med seboj, potem je razdelitev tacega, posebno manjega zemljšča kaj priprosta. Najprvo si zaznamljamo s koli dve vstrični črti, v katerih potem oddaljenost pojedinih vrst s količi zaznamljamo. Vsakokrat dvema količema, ki sta si nasprotna, potegnemo potem vrvico, ob kateri zopet zaznamljamo daljavo trte od trte.

Saditi zamoremo ključe, katere je dobro prej kacih 24 ur v vodo postaviti, da so svežiji, ali neposredno na ta jim odmenjena mesta ali jih pa poprej še pripravimo, to je: jih v primerno globoke jame narobe postavimo z vlažnim mahom in peskom od zgoraj zakrijemo, ter jih tu tako dolgo pustimo ležati, da počno že tako imenovani kalus delati. Ako tako postopamo, potem nam jih bode mnogo več prirastlo. Sadimo ali tako, da vsakemu ključu s kolom v zemljo luknjo zabodemo, ali pa celo jamico izkopamo. Kolikor navpičneje jih stavimo, toliko bolje bodo rastli. Paziti moramo tudi, da vse votline med ključem in zemljo popolnoma izpolnimo; pri tem je kaj pametno med sajenjem drobno zemljo pritresati in vode prilivati. Najbolje je takoj visoke kole postaviti. Kjer so pa koli dragi, moremo na okoli vsach pet ali več metrov po eden močen 4 m. visok stolp vsakokrat med dvema vrstama postaviti. Na vrhu teh stolpov napnemo močno žico. Od vsake trte desne in leve vrste potem na to v sredi napeto napnemo slabeje žice, katere so doli na ob trtah zabitih kolcih privezane. Taka podpora nas včasi primeroma mnogo manje stane, kakor pa koli. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 22. aprila pri Sv. Juriji v slov. gor. Dne 23. aprila v Dobji, v Ivniku, pri Sv. Juriji na Pesnici, na Ptuj in Hočah. Dne 25. aprila v Dolu, pri Sv. Juriji na j. ž., pri Sv. Juriji na Tabru, v Kostrivnici, pri Sv. Lenartu v slov. gor., v Mozirji, v Vojniku in v Vuzenici. Dne 27. aprila na Vranskem. Dne 28. aprila pri Sv. Antonu in Sv. Lenartu v slov. gor.

Dopisi.

Iz Celja. (Katoliškemu podpornemu društvu) za vzdrževanje dekliške šole šolskih sester v Celji so blagovolili darovati, oziroma letnino plačati p. n. č. udje: Fr. Naprudnik, duhovnik v pokoju, dve obligaciji po 100 fl., celjski okrajni zastop 100 gld., celjska posojilnica 150 fl., Fr. Ogradi, opat 50 fl., Konjiška posojilnica 25 fl., Žalska posojilnica 15 fl., Peter Erjave, župnik v Trbovljah, Ant. Kržič, profesor v Ljubljani, Marija Flucher posestnica v Št. Petru pri Mariboru, po 10 fl., Celjska okolica 150 fl., Lovro Hrg, kanonik v Mariboru, Ant. Šlander, župnik v Starem trgu, Andrej Zdolšek, kaplan na Paki, Mat. Vrečko, župnik na Ponkvi, Ant. Balon, župan na Vranskem, Vinko Kolar, kaplan v Galiciji, Ant. Ribar, župnik v Št. Vidu, Jak. Krušič, župnik v Št. Andražu, Ant. Veternik, kaplan v Trbovljah, okrajni zastop Vranski, posojilnica v Gor. Gradu, dr. Dav. Matek, prof. v Mariboru, Liza Stampe po 5 gld., Ana Dimec, posestnica v Medlogu, 4 gld., Jožef Atteneder, katehet v Celji, dr. Gustav Ipavie, zdravnik v Št. Juriju,

Ivan Prešern, župnik v Koprivnici, Maks Pleteršnik, c. kr. prof. v Ljubljani, Jan. Zupanc, cerkvenik, Ljud. Schellander, c. kr. fin. uradnik, Jak. Hibernik, spiritual v Mariboru po 3 fl., Jan. Zupanc, posestnik v Gaberjih, Ferd. Kager, pasar v Celji, Terezija Herič, posestnica, Jan. Schmid, bukvovez v Celji, Jan. Berglez, župnik v Artičah, Val. Mikuš, kaplan v Št. Juriji, Mat. Karba, kaplan na Doberni, Apol. Kladnik, hišinja, Alojzij Šijanec, župnik v Negovi, Ivan. Košar, župnik v Galiciji, dr. A. Brenčič, odvetnik v Celji, Mat. Murn, hiš. posestnik na Bregu, Mat. Kmecl, krojač v Celji, Val. Zupanc, posestnik na gornji Hudini, Neža Pfeifer, kuvarica, Antonija Cerjak, posestnica v Rajhenburgu, Jozefa Štuler, hišinja, Marija Pišek, oštariča, Franc Ogrizek, kaplan v Št. Juriji po 2 fl., v pušici pri »Blazlnu« 4 fl. 66 kr. Več skupaj 10 fl. 46 kr. Bog povrni vsem!

Od Sv. Martina na Paki. (Poštne stvari)

Prisiljeni smo na dopis od 5. marca v »Dom.« odgovoriti, kajti je tisti celo narobe. »Da bi bili mi Pačani znoreli, ali da bi nas plemenita oseba v nemškutarstvu napeljevala ali nam kaj zapovedovala«, to ni res, kakor tudi ne, da bi bilo poštarstvo krivo zavoljo nemškega pečata. Vsega tega krivi so ravno tisti, kateri so dopis sestavili in ga »Domovini« izročili. Prvi je v nemški rog zatulil M. P., možiček novega kopita, ki skozi velika očala gleda, pa se vendar spregleda. On je na železniško komisijo vprašanje: kako se naj kolodvor imenuje, zahteval Rietzdorf, slovenskega imena Rečica, kakor se je dosedaj vedno slišalo, pa ni hotel imenovati, in to bi bila komisija takrat oboje zanesljivo vsprejela. Po pravici bi bil pa on moral reči, naj se imenuje »Št. Martin na Paki« v obeh jezikih, kajti tako je že lelela cela fara, kakor tudi od vseh Pačanov in Šmartinčanov spoštovani gospod baron. Fara in občina se imenujete Št. Martin na Paki, postaja leži na Šmartinski in ne na Rečiški zemlji, je dvakrat bliže cerkve, kakor Rečica in v Šmartinu je še razen cerkve tudi farovž, kaplanija, dve šoli, občinska in šolska pisarna, blizu je tudi grad gospoda barona Warsberga, v Rečici ni pa ničesar posebnega. Gosp. P. se je v ti zadevi pomenkovale samo z Rečiškimi odborniki, za vse druge pa, če tudi jih je večje število, ni se zmenil in je neprenehoma svoj Rietzdorf ponavljal, ter je samo na svojo čast in korist gledal, ker v tisti vasi prebiva. Kdo je tedaj znored, Pačani ali nekdo na Rečici? Iz te reči se je druga izčimila. Kakor je vsakemu znano, morajo se manjši uradi po večjih ravnati, zato je morala poštarsica, ako ravno ne rada, tudi nemški poštni pešat s kolodvornim imenom Rietzdorf sprejeti. Imamo pa zaupanje, da se nam naša prošnja s tem izpolni, da to ime odpravimo, ter za celo faro, ne pa samo za eno vas, ime Št. Martin dobimo; vse te stroške poravnava pl. gospod baron Warsberg sam. Če ravno je ta gospod rojen od matere nemškega jezika, vendar sedaj, ker med nami prebiva, s Slovenci drži, kar je pred nekaterimi leti pokazal, ko je slovenskega državnega poslanca volil. In tako je dokazano, kako po nedolžnem je dopisnik gospoda barona Warsberga napadel. Za zadnje si naj dopisnik dobro zapomni, da njegovih svetov nikakor ne potrebujemo, ker bi sicer še mi, pa Bog nas varuj, ž njim vred v nemčursko jamo zabredli.

J. S.

Iz Šmarije pri Jelšah. (Naš trg) sluje kot eden najlepših slovenskih narodnih trgov slovenskega Štajerja. Kdor pa sam v trg pride, nikakor ne opazi, da je prišel v slovenski trg. Na vsaki hiši skoraj najde nemški napis, še celo table, ki značijo hišne številke, so edino le pisane v blaženem nemškem jeziku. Veliko tega je kriv občeznani pangerman Löschning, zadnja tri leta naš župan. Hočem Vas, dragi bralci, malo seznaniti s tem možakom. Priromal je od nekod iz Koroškega ter je

začel tukaj pred kakimi 15 leti malo trgovino. Dokler mu je slabo šlo, hlinil se je Slovenca, pa samo zaradi svojega dobička. Počasi pridobil si je od Slovencev Šmarijskega okraja nekaj novev in si je s temi postavil v trgu lastno hišo. Od tega časa naprej začel je hoditi za majhno peščico privandranih nemčurjev, češ: sedaj sem že na konji in ne rabim več podpore od Slovencev. Akoravno pri njem skoraj sami Slovenci kupujejo, ozira se on s ponosom na svojo z velikimi črkami na lastni hiši napisano firmo, katera je pisana seveda samo v nemškem jeziku. Vprašamo ga, za koga ima to firmo? Gotovo ne za peščico Šmarijskih nemčurjev! Ako bi on moral od teh živeti, bil bi tako suh, kakor trska. Nasprotno je on s svojo trgovino vezan edino le na Slovence, teh pa on drugače poznati noče, kakor v svoji trgovini. Nemcem moramo pripoznavati, da se odločno držijo svojega gesla: »Svoji k svojim«. Prepričan sem, da nobeden Šmarijskih nemčurjev ne bi kupoval pri Slovencu, posebno pa še ne, ako ima ta slovensko firmo. Tako moramo tudi mi postopati in ne smemo polniti žepov nemčurskih ljudij z našim trdo prisluženim denarjem. Pa še drugo lastnost ima znani g. Löschnigg. On se ve izvrstno hliniti in dobrikati, se ve, da le tako dolgo, dokler svojega cilja ne doseže. Tako je Šmarijčane spravil že večkrat na led in zadnjič še tako daleč, da so ga bili pred tremi leti izvolili za župana. Hvala Bogu, dnevi njegovega županstva so že šteti, ne vrnejo se več. Šmarijčani postali bi v pravem pomenu Lemberžani, ako ga volite še enkrat. Upajmo, da se boste Šmarčani vsaj sedaj vzdramili, sicer vam bode res peščica nemčurjev zrasla črez glavo.

Iz Lehna. (Volitev) obč. odbornikov se bliža. Črni oblaki se zbirajo nad našo občino, neki rožljjanju podoben grom se od daleč sliši, in kmalu bodo stali obroženi nasprotniki naši pred namu. Volilec, stopite na noge, zbirajte se okoli svojih ter poženite sovražnika v beg! Ti so mislili, da le oni so sposobni občino zastopati, le oni so varčni gospodarji, a kako so se varali! Videli so, da tudi Slovenec zna dobro računati in umno gospodariti. V dokaz, da je to istina, so pohvaljive besede enega največjih naših sovražnikov. Rekel je tudi: »Le volite, kakor hočete, nas ne bo, saj je itak vse v redu«. Ne misli si, da si nas s tem pomiril, kajti ti boš prvi med našimi nasprotniki. Pri vas mož besede ni. Akoravno je v teku treh let občina veliko neobhodno potrebnih plačil imela, število ubožcev se pomnožilo, smo vendar občinski davek na 19% znižali. Obč. premoženja se je za precej lepo vstopilo — 350 gld. — povekšalo. Ali ni to lepi dokaz umnega gospodarstva v občini? A vendar nas psujejo, z lažmi, kjer le mogoče, črno ter nas žalijo. — Nekateri so celo v jezi ali če so preveč v kupico pogledali, besede izgovorili, katere bi jim, ako bi mi tudi škodoželjni bili, lahko pod ključ pomagale. A mi se držimo besed Kristusovih: »Odpustite jim, kajti oni ne vedo, kaj delajo«. Zakaj se oni neki jezijo, zakaj smo jim trn v peti? Da smo jih pred tremi leti v njih ožji domovini premagali, obč. pisarno iz Št. Lovrenca v Lehen t. j. v sredo občine prepeljali, kamor imajo zdaj vsi občani enako daleč, tega pozabiti ne morejo. Ali ni to za vse prav? Prej smo morali 2 do 2½ uro dobro hoditi, da smo prišli do v tuji občini ležeče obč. pisarne; zdaj je pa na vse strani le eno uro. Kaj bi oni neki rekli, ko bi se tudi mi z obč. pisarno v tujo občino — v Ribnico — preselili? Volilci, le vsi pridite in pokazali jim bomo, kako se v Lehnu voli, akoravno je nasprotnikom nek velik tržan izračunil, da bo vse dobro šlo in da nas bodo naklestili. Kar so nam že pred tremi leti prerokovali, bode se njim drugič zgodilo. Le močno naj svoje jope držé, drugače jih v begu veter odnese. Če se pa njih prerokovanje vres-

niči, potem si le uha dobro zamašimo, kajti Krecenbaški medved bo takó rjul, da se bodo vse drobne živali poskrile in se v mirnejše kraje preselile; tudi nam ne bo prestati. Kakor si bomo postlali, tako bomo ležali. V kratkem mislijo v Št. Lovrenči novo, velikansko šolsko poslopje staviti. Ti stroški bodo tudi nas precej zadeli. Obč. odbor je tedaj sklenil, naj bi se še ta stavba odložila, ker davkopalci so itak s plačili zeló obloženi. Kaj so pa nasprotniki storili? Napravili so pismo proti sklepu obč. odbora ter so podpise na tistem nabirali. Tedaj volilci, pridite in pete jim bomo nabrusili.

Izpod Boča. (»Na Boču«.) Ne da bi se Boča sramovali; njemu je taka krasota, kojo si tuji iz dalnjih krajev ogledujejo. Sicer pa naslov »na Boču« ni resničen ali opravičen, kateri se je kraju ali fari Sv. Florijana pridal. Od tega kraja do Boča je dosti poto, med kojim se nahajata še dva bregova, namreč Ravno Cerje pa Cerovec. Če bi ta naslov prisodil kojemu kraju, bila bi to še prej Kostrivnica. Malo bolje zadene reč naslov, gori stavljeni: »Izpod Boča«. Sploh pa morebiti pridevek ni bil srečen a tudi dandenešni priimkov ne dadó po bregovih ali malih vodah, marveč kraje privezujejo večjim bližnjim mestom in trgom.

J. V.

Iz Noršinec. (»Hanzek«.) Naš Hanzek je sin slovenske matere pa hoče biti danes več, kakor je pravi Nemec, rojen v dalnjem Berolinu. Naš Hanzek se nikoli nikjer ni nemščine učil, hodil je sicer v ljudske šole v Ljutomeru, pa tukaj mu še slovenščine niso mogli v glavo zabititi. Ker je bil vojak, lahko bi se sicer v Gradiču nemščine naučil, toda ošabnost mu ni tega pripustila, ker blebetal je vselej le po svoje, ako je z nemškimi svojimi tovarši prišel v dotiko, misleč, da se bodo oni učili še od njega. Čudno nemščino govori naš Hanzek in se s tem še baha, ter grdo zasramuje svoj materni jezik. Dragi bralec, ki pridete z njim v dotiko, lehko se o njegovi nemščini prepričate. Pri Ljutomerskih nemčurjih pa opravlja Hanzek imenitno službo ogleduha. Ako imajo narodnjaki naši svoje shode ali veselice, povsodi se rad skrivaj približa ta imenitni služabnik nemčurjev, da potem na tanko sporoči Herodovi žlahti, kako se kljubu vsem nemčurskim zaprekam Slovenec veseli in napreduje. Ne zameri mi, Hanzek, pa tega, kajti bliža se spomlad, goveda in konji se začnó misiti, popuščajo staro dlako in dobivajo novo lepšo, tedaj želim, da tebe to moje pisanje spamešte, da se boš tudi ti zmisil in postal iz nemčurskega mršeta zopet gladki Slovenec. Ali se spominjaš evangeljskih besed: Povem vam, da bode večje veselje v kraljestvu nebeškem nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad 99, ki pokore ne potrebujejo!

L.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Prihodnji torek snide se državni zbor na Dunaji in dobi jako imenitnih rečij v posvetovanje. Ena je občila, razne železnice po in okoli Dunaja; za-nje računi se stroškov na 41 miljonov, druga pa je potlej nova veljava za denar. V nji bude krona, vredna pol goldinarja, podlaga ter ima sto vinarjev. Deset kron, sedanjih pet goldinarjev, in dvajsti kron bude zlatih, navadne krone pa bodo iz srebra, isto tako 20 in 50 vinarjev. Vinar, dva vinarja in pet vinarjev bodo iz bronar. — V maji meseci snidete se potem delegaciji, avstrijska in ogerska, v Budimpešti. Od njiju tirja neki vojni minister precej velicih svot na novó, toda avstrijski in

ogerski minister za državne finance ne odpreta mu žepov.

Česko. Tako imenovana českónemška sprava ima sedaj še samo prijatelje v vrsti Nemcev in pa pri vladni. Čehi in konservativni veleposestniki je ne marajo v sedanji obliki. Ona je v resnici ugodna najbolj Nemcem, manj pa Čehom; umeje se torej lahko, zakaj da se je brani česko ljudstvo.

Štajarsko. Glavno mesto zelene štajarske vojvodine, Gradec, napreduje jako v dolgih. Sedaj mu je treba $1\frac{1}{2}$ milj. posojila in tega denarja se je že več, kakor en miljon izdal, največ za novo mestno pokopališče in mestno hišo ali rotež. — Ces. namestnik misli, da je načrt postave o ženitbenih oglasnicah, sklenjen v deželnem zboru, zoper ustavo in da torej ne dobi najvišjega potrjenja. Kako pa je potlej enaka postava mogoča na Solnograškem in Tirolskem?

Koroško. Govorica gre po Celovci, da se hoče dež. glavar, dr. Erwein, odpovedati svoji službi. Ne vemo sicer, kaj da bi ga napeljalo do tega, ali škode bi pa deželi brž ne bilo, ako se zgodi. — Vrli »Mir« krepko budi slov. ljudstvo iz narodne zaspanosti in kakor pravi, »stoji sedaj na trdnih nogah«.

Kranjsko. Dopolnilnih volitev v mestni zastop v Ljubljani se konservativna slov. stranka ne vdeleži in ima za to gotovo svoje uzroke, vendar pa še stvar ni dognana, kajti na volilnem shodu katol. polit. društva so preložili sklepanje o enacem predlogu. — Prevzvšeni knezoško dr. Missia so se v torek odpeljali iz Ljubljane na Dunaj.

Primorsko. Gorica se šteje med najzdraviša mesta, vendar pa je ondi lani umrlo od 1000 ljudij jih po 37, torej več, kakor v katerem koli drugem glavnem mestu naše države. V Gradcu n. pr. jih je od 1000 umrlo le po 28 do 29. — V Zagrad, najnovejše zdravišče, prihaja čedalje več tujcev in zato že misli tamošnja občina, kako si dobi najlažje od tujcev največ koristi.

Tržaško. Višja sodnija v Trstu je dobila predsednika, Edmunda Peck; doslej je bil ministerijalni světník na Dunaji in na glasu je za liberalca in da stoji na strani laške stranke. Jezika ne zna niti slov. niti hrvaškega. — »Lega nazionale«, laški šulverein, dela marljivo na poitaljančenje slov. otrok, izlasti na Greti. Tam mali otroci ne znajo več slov. jezika, da-si so njih matere Slovenke, pa so uboge in zato pošiljajo svoje otroke v laški »šolski vrtec«.

Istersko. Huda nevolja je pri hrv. ljudstvu vsled tega, da je minister za uk in bogočastje dejal profesorja Spinčiča iz službe — Lahom na ljubo in na njih tožbo.

Hrvaško. Sabor ali deželnki zbor sklice vlada sredi maja v Zagrebu, toda sabor ima madjaronsko večino in vsled tega pleše na piščal bana Khuen-Héderváry: ne zmeni se torej skorej nihče več za to, kar počenja.

Ogersko. Ker je novi primas Vassary odpotoval v Rim, piše se v madjarskih listih veliko o njem in zakaj da gre tako rano v Rim. Pravi se, da minister za uk in bogočastje, grof Czaky, odstopi, ako Vassary ne opravi svojih poslov pri sv. očetu Leonu XIII. po njegovi volji. No za-nj se najde menda še že naslednik, brez škode za ogersko državo.

Vunanje države.

Rim. Grof Revertera, avstrijski poslanik pri sv. očetu Leonu XIII., vrnil se je na svoje mesto in torej ni resnično, da bi bil prišel v zamero pri sv. očetu.

Italijansko. Ministerstvo markesa Rudinija je odstopilo, ali kralj Umberto je velel Rudiniju, naj sestavi novo, on torej naj ostane na čelu vlade. Doslej še novo ministerstvo ni gotovo; preglavico dela ministerstvo za

državne finance. Nihče ga ne mara prevzeti, ker so kase blizo že prazne, vojni minister pa tirja neki še več denarja, kakor doslej. — Kralj in kraljica gresta v začetku junija v Berolin. Tje prideta dne 9. junija; ni pa znano, kam da se obrneta pozneje.

Francosko. Ubogo francosko ljudstvo ne pride do miru. Iz ene strani vznemirja ga vlada, ki pregača katoliške duhovnike, katere ljudstvo ljubi, iz druge pa anarhisti s svojimi dinamitnicami in sedaj se oglaša neki že tudi kolera. V Naterri je namreč kaznilnica, v kateri je 4000 jetnikov in v njej je nastala kolera ter jih je že 28 umrlo na njej. — Kardinal Girard, nadškof v Parizu, podal se je v Rim in minister za uk in bogočastje dal mu je za to svoje »milostno dovoljenje«.

Nemško. Sedaj se trdi za gotovo, da je bil strah pred katol. cerkvo kriv »novega vetra« na cesarskem dvoru v Berolnini. Bali so se, da dobi katol. cerkev preveč moči do ljudske šole, ako se vsprejme nova postava za ljudske šole. To pa bi bilo na škodo neki lutrovski veri. Oj, oj! — V Wiesbadnu je umrl Fr. Bodenstedt; bil je prijatelj slovanskih, posebno pa ruskih pesmi ter jih je več prevel v nemščino.

Rusko. Ministru Giersu je bolje pa tako brž še ne prevzame svojih poslov. — Car obišče potoma nemškega cesarja v Berolini in iz tega se sklepa, da se razmere med Nemčijo in Rusijo vzboljujejo. Mogoče je, ali ni čisto verjetno.

Bolgarsko. Može, ki imajo vlado v rokah, poslali so posebno pismo turskemu sultangu ter se izraža v njem neka nevolja nad tursko vlado, ker ne more ali noče pripomoči, da pride Bolgarija do miru. Želeti ji je v resnici miru, toda če čaka bolgarska vlada na turško, potom še ne pride tako k malu do njega.

Srbško. Načelnik mestne straže v Belem gradu, Giorgjević je dobil sedaj pri sodniji 5 let ječe, ker je svoje dni zapiral ljudi, pa ni imel za to pravice. Ravnal pa je tako, ker je bil »slep orodje« v rokah kralja Milana.

Turško. Miriditi v Albaniji so turski vladni vedna pokora, kajti kljubujejo jej, kjer le morejo. Sedaj pa jih hoče neki ona vzeti »na muho« ter jim pokazati, da ima ona oblast čez-nje. Ne sodimo, da bode pri njih izdal.

Grško. Na otoku Krf so se judje bali, da jih bodo kršč. prebivalci napadli o veliki noči, kakor lani in so moledovali pri vladni, naj jih varuje. Le-ta je uslušala njih vpitje, toda kristjani se leto niso še zmenili za svoje jude. Vojaki so imeli torej veliko noč brez rabuke, pa tudi judje so imeli mir.

Afrika. Katoliško misijonsko hišo v Ugandi so ustajniki razdjali. Več misijonarjev so ujeli ter jih odpeljali, Bog zna, v kake kraji.

Amerika. V Braziliji, južne Amerike, se je dejela Matto Grosso, Veliko pogorje, izklicala za neodvisno republiko. Dosedanji uradniki, v službi velike republike Brazilijanske, so ubežali, sicer pa je neki vse v redu.

Za poduk in kratek čas.

Novi „parkelj“.

(Pripovedka.)

V eni vasi pri Budejvicah, južne Česke zemlje, se je pred nekimi dnevi služkinji Kati o hudiči sanjalo; kaj, to se ni upala povedati. Ko so jo pa le silili, povedala je sanje in na to so v sanjarske bukvice pogledali in tri številke iztaknili, nje je Kati v mestu Budejvice v loterijo stavila ne ravno rada, vendar pa je dala dve

dvojači na-nje. Sreča ji je bila mila, zadela je terno s 720 gld. Vsa srečna zanese Kati dobitek v hranilnico.

Čez nekaj dni pa pride vsa objokana, s pobešeno glavo nazaj in prosi, naj bi se ji vloga nazaj dala.

Gospodje jo vprašajo, se-li boš možila? Ona odmaje. Ali dolg plačala? Ona tudi odmaje. Gospodje jo pa le izprašujejo, čemu denar potrebuje in na to se vendar spogumi in pové, da se ji je hudopec prikazal, rekoč, da je denar njegov, mora mu ga precej vrniti; če ne, pride pa po noči po-njo, tega pa ne sme nikomur povedati. Gospodje so se ji smeiali, ona je pa beječe pred njimi stala in ko so ji povedali, da bojo sami po svojem slugi vragu denar poslali, odšla je vsa potrta.

V resnici pride gospod v orožni obleki, peresa na klobuku in puško pod ramo, zveden orožnik, skrije se pod posteljo dekle in čaka, da bi hudičen denar izročil.

O polnoči, ko ura dvanajst bije, začne pred vratmi rožljati, Kati se ustraši, skoči iz postelje, prej pa je neprehoma molila in stopi pred hudičenim trepetajo, in on črn, z rogovimi, repom, konjskimi kopiti, rdečim jezikom reče: Kje imaš denar?

V tem trenotku ga pa že orožnik zgrabi in zapuji. Prebivalci pritekó z lučjo in glej tu se je razvidelo, da je bil hudič — gospodar dekle, ki si je mislil tako njen dobitek izposoditi.

Bil je seveda sodniji izročen in ta mu je gotovo hudiča pregnala. Da je robove in rdeči jezik moral tje nesti, se razumeje.

Smešnica. Nek turski paša se je zagrešil v neki stvari in sodnik ga obsodi, da sne dve kili čebula, ali pa se mu jih našteje petindvajsti ali pa plača dva cekina kazni. Mož se odloči za čebul, toda ko ga sne že blizu dve tretjini, ustavi se mu in on prosi, naj se mu jih našteje 25. Tudi to se izgodi ali ko jih ima že petnajst, bolé ga tako, da ponudi na mesto ostalih deset — dva cekina.

Razne stvari.

(Darilo.) Nj. veličanstvo svitli cesar je odločil tudi letos 300 gld. štajarski »družbi rdečega križa« iz lastnega premoženja. Družba ima skrbeti za ranjene vojake v času kake vojske.

(Notarstvo.) V Mariboru je bilo dalje časa mesto c. kr. notarja prazno in sedaj je imenovanje g. Fr. Ullricha, c. kr. notarja v Laškem trgu, za to mesto že gotovo. Slov. notarja po takem v Mariboru ni več treba.

(Slov. čitalnica) v Mariboru ima v nedeljo, dne 24. aprila »jour fix«, ali dan, ko je določeno poučljivo predavanje za njene ude. Govor bode tokrat »o mrčesih in njih delovanji na cvetih raznoterih rastlin«. Ta govor bilo bi vredno poslušati tudi za kmeta, posebno gledé na sadnjerejo.

(Vinarska šola) pri Mariboru je imela lani 33 učencev. Izmed njih je bilo največ jih na stroške dežele, okrajev pa tudi nekaterih občin. Na tej šoli se je prodalo lani za 1000 gld. sadnih dreves in proda se še nekaj ameriških trsov York-Madeira; en tisoč stane po 10 gld., drugih vrst pa letos ni več na prodajo.

(Veliko noč) imeli so, kakor se nam piše, v Špitaliču letos žalostno, ker niso slišali v cerkvi niti petja niti orgelj.

(Kmetijska družba) za našo deželo ima 63 podružnic in 3492 udov. Na slov. delu je 18 podružnic in 795 udov. Največ udov, 1463 šteje na srednjem delu dežele, od Gradca dolji, manj pa na gorenjem, kjer je samo 1137 udov.

(Kneipp.) Znani naravni zdravnik, č. g. župnik S. Kneipp iz Wörishofna na Bavarskem, pride v torek dne 26. aprila v Gradec ter ima v »Industrie-Halle« poučni govor o zdravljenju z vodo. Kdor se zanimá za to, naj ne izpusti te priložnosti! Če pride sloviti gospod kedaj v Maribor, ni gotovo.

(Kmečka pijača.) Iz Ptujskega polja dobivamo veselo, vse hvale vredno novico, da kmečki ljudje pijačo »fuzel« žganje odbijajo ter po oštarijah le dvojno pijačo točijo, namreč vino in jabelčnik. To je dobro! Naj bi se z jabelčnikom poskrbelo tudi po drugod za prosto ljudstvo, ki na potih nekaj pijače potrebuje pa si vina kupiti ne more, ker je pridrago. Jabelčnik torej na pip!

(»Zum grünen Staierer«) je na Slatini gostilničar razobesil napis gostilni. Tak napis pa enako zasramuje Nemce, kakor Slovence in po sili Nemce, ki se v takem napisu značijo; treba je, da se napis odpravi.

(Miha Železnik), kmet stare, dobre baže ali volje v Rogatcu, je bil dne 5. aprila pokopan. Nosil se je po kmečkem, v jirhastih hlačah, z visocimi čevlji pa rdečim naprsnikom in srebrnimi gumbi, zraven tega je bil pobožen pa trezen.

(Štajarsko vino.) Dobra poročila dobimo, da so lansko leto vinski kupci, stari iz Gornjega Štajarskega pa Koroškega, zopet mnogo se glasili za Štajarsko vino, ter so dali ponarejenemu vinu slovo. Tedaj so se prepričali, da se tako ne pije zdravo, ampak pravo, naravno Štajarsko. To je dobro znamenje in dober glas, pri katemer bi naj ostalo.

(»Straža«.) Katot. polit. in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem ima v sredo, dne 27. aprila občni zbor in slavnostno besedo v Celovci, v veliki dvorani gostilne pri »Sandwirthu«. K slavnosti pride tudi nekaj pevcev iz Ljubljane.

(Vraže.) Nek jetnik v Zagrebu je dobil te dni od svoje žene pogačo in ko jo prereže, pade iz nje otročja roka. Žena jo je kupila od neke ciganice, češ, da sodnija nje možu ne more kaj, ako si jo priveže na svoje telo.

(Škopilnic) zoper peronosporo je dala lani štajarska c. kr. kmetijska družba 26 in sicer podružnici v Ivniku 4, v Fehringu 2, v Feldbachu 3, v Fürstenfeldu 2, v Gleisdorfu 2, v Kirchbachu 3, v Sevnici 2, v Stubenbergu 2, v Laškem trgu 3 in v Weizu 3. Na slov. kraje je dala torej jih le petero in še te v kraje, kjer ni ali je malo goric. Niti Slovenske, niti Ljutomerške gorice in še Haloze niso doobile nobene, kamo-li da bi se bili spomenili Pohorja!

(Železnica.) Na novi železnici Celje-Velenje je prišlo že nekaj tujcev v Šaleško dolino in »D. W.« je iz srca vesela, da so to — Nemci; ljudje pa pravijo, da so le judje, ki govoré svojo nemščino.

(Šulverein.) V začetku aprila je imela podružnica šulveraina v Celji veselico. O njej piše »vahtarica«, da je bilo pray »nemško veselje« in svoje popisovanje sklene s tem, da je jutranje solnce našlo še mnogo pivcev pri šampanjci in tokajci. Wacker, »vahterica!«

(Poboj.) V nedeljo večer je v Celji zidar Janez Uršič zabodel težaka J. Schmutza. Zadnji je doma v Zavodnji in leži sedaj v bolnišnici, prvi pa čaka na sodbo v ječi c. kr. okr. sodnije.

(Novačenje.) Na odrajtilo v Mariboru je prišlo letos 40 »mestnih fantov« in izmed njih je bilo šestero sposobnih za »belo suknjo«. Vrhu teh pa so vzeli še tudi izmed 51 tujcev tri pod puško.

(Šulverein.) V Brezji ob Dravi živi že osem let podružnica šulveraina in nje načelnik se hvali, da so poslali iz nje že 1000 gld. na Dunaj, v blagajnico šulveraina. Koliko bolje pa bi bili pač denar obrnili, ko bi ga porabili za siromašne otroke domače šole!

(Živina) pošilja se od dne 1. maja lahko tudi iz Poličan po železnici in zato pride tje tudi vsak dan c. kr. živinozdravnik, da preišče živino, če je zdrava in jo kaže poslati naprej.

(Kopališče.) Slovenci v Celji so si napravili v Savinji novo kopališče in pustijo sedaj lahko »nemško« kopališče na miru. Isto stori pa tudi vsak Slovenec lahko, ako se pride poslej kopat v čisti Savinji.

(Ustrelil) je dne 11. aprila v Preborji 78 let stari kovač Lovre Centrih svojega nečaka, ko je ta poleg treh tovarišev siloma vdrl v hišo L. Hostnika. Starček se je sam podal v Kozje, da naznani c. kr. žandarjem, kar se je zgodilo.

(Sreča v nesreči.) Dne 28. marca se je na Krčanjah utrgal kos hriba ter je padel na hlev koyača Bisternika. V hlevu je molzla njegova žena kravo, ko se je zemlja vsula na hlev. Njo je brž zasulo, samo glava še ji je bila molela iz zemlje. Srečno pa so jo izkopali in v tem, ko se je ona izpovedovala v hiši,

utrgal se je nov plaz ter je hlev na novo zasipal. Ko bi ne bila ravno v hiši sv. spoved, bili bi možje kopali naprej za kravami in bilo bi najbrž še koga izmed njih zasulo.

(Požar.) V noči 14. aprila se je užgala v Lubnem pri Krškem koča Jožefa Bobnarja. Mož je ležal na senu in še v pravem času zapazil ogenj ter je šel ženo buditi. Srečno sta se rešila iz gorečega koča, kar pride ženi na misel, na imata v skrinji 400 gld. shranjenih. Hitro se vrne v kočo in ko se pririke s skrinjo do praga, usijuje se goreča streha na-njo in nje in skrinje nihče ni več videl.

(Duhovniške spremembe.) Veleč. g. Anton Jazbec, kn. šk. duh. svetovalec in dekan v Marenbergu, dobil je župnijo Sv. Elizabete v Slov. Gradci. Č. g. Ant. Aškerc pride za kaplana v Slov. Bistrico.

Loterijne številke.

Trst 16. aprila 1892:	2, 6, 27, 1, 86
Linc » »	31, 80, 25, 22, 83

Zavarovalno društvo „Unio catholica“

na Dunaji I., Bäckerstrasse 14 in v
Gradci Radetzkystrasse 1.

priporoča se vsem katoličanom, kateri namejavajo složnost na gospodarstvenem polju. Društvo oskrbljuje zavarovanje proti **ognju, nesreči in za življenje**, kakor tudi cerkvenim in občinskim predstojnikom zavarovanje **zvonov** proti razlomu in poklini. — Zastopniki se iščejo. Varnost popolna, premije po ceni.

Naznanilo.

Od 25. do 30. aprila se vrši v Borlu pri Ptiji in od 2.-7. majnika 1892 v Pišecah pri Brežicah v tamošnjih deželnih trsnicah vincarski tečaj, kjer se vdeležniki lehko privadijo potrebnih amerikansko trto zadevajočih del.

Dotičnih predavanj, katera bodo obgori imenovanih dneh, in celodnevni dokazovanji se vsaki lahko vdeležuje brezplačno.

Gradeč, meseca aprila 1892.

2-2 Od štaj. deželnega odbora.

Cerkveno predstojništvo v Trbonjah

pošta Vuzenice proda prav po ceni tri še čedne svetilnice: ena je za „večno luč“, dve so najvsetejšega zakramenta: podoba, goreče s perutnicama; od mesinka, nekdaj so bile posrebrnjene.

1-3

Branjarijo (Greisslerei)

prevzame neka oseba. Več pove upravištvu „Slov. Gosp.“ v Mariboru.

1-3

Učenec z dobrimi šolskimi spričali, čvrst, pošten, slovenskega in nemškega jezika popolnoma več, sprejme se takoj v moji trgovini.

3-3 **Josip Širca,**
Žalec, v Savinjski dolini.

Lepa jabolčna drevesa,

komad **30 kr.**, prodaja 25-26

Jože Janežič,
na Bizejškem pri Brežicah.

Služba organista in cerkovnika
oddala se 1. majnika na **Zdolah pri Vidmu.**
2-2 Cerkv. predstojništvo na Zdolah.

Prostovoljna dražba.

Dne 5. majnika t. l. prodalo se bode po prostovoljni dražbi na prošnjo dedičev k začuščini pokojnega **France Fuchs** spadajoče posestvo v **Dobrenji**, fare Sv. Ilij, v slov. gor. h. št. 71. Vršila se bode dražba od 10—12. ure predpoldan in od 2.—6. ure popoldne. Prodalo se bode le za ali nad cenilno vrednostjo.

1—2

Protin, revma,

trganje po udih, izpadanje lasov, ohromenje, bolezni v želodci in živcih se ne odstranijo s skrivenostimi zdravili, temveč z mojim iz močnega, planinskega vina destiliranim **konjakom**, kateri se je poskusil kot najboljše duha in telo okrepičajoče in čudno delujoče zdravilo. Steklonica **1 fl. 20 kr.** 4 steklenice se franko razpoložijo. Se dobijo le naravnost pri

10—15

Benediktu Herti,
graščaku v Golici pri Konjicah.

Izurjen orgljavec

išče službe pri kaki večji župniji. Lahko prevzame tudi občinsko tajništvo. Več pové upravištvu „Slov. Gosp.“

2-3

France Dolenc v Mariboru,

v Graškem predmestji, Tegetthoff-ove ulice št. 21.

Velečastni duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu, priporočam svojo **veliko zalogo** vsake vrste **suknenega, platnenega in modnega blaga**, za letne **moške in ženske oblike** in zagotavljam vsacemu z dobrim blagom in nizko ceno, pošteno postreči.

K obiskovanju uljudno vabim

4—10

z odličnim spoštovanjem

France Dolenc.

Sejem pri **Sv. Antonu** v Slov. gor.
vrši se dne **28. aprila.** 2-2

Živinski sejem

bode v ponedeljek dne **2. maja t. l.** pri **Sv. Treh Kraljih** v slov. goricah. Kupci in prodajalci so k vdeležbi povabljeni.

Obč. predstojništvo Sv. Trije Kralji v slov. gor.

Želarija

prodaja se tik okrajne ceste, blizu železniške postaje **Križevci** nedaleč od župnijske cerkve sv. Križa na Murskem polju. Hiša je tudi pripravna za obrtniški ali krčmo.

Več pové lastnik **Anton Vrabl**, posestnik v Borečih, pošta **Sv. Križ** pri Ljutomeru.

Pivo v steklenicah.

Pokorno podpisani si usoja naznanit, da proda danes zanaprej tudi v obč. priljubljeno pri mnogih razstavah v Avstriji in na Inozemskem premirano, izvrstno **dvojnato marceno pivo** (tako zvanoto zdravstveno pivo) v steklenicah po **18 kr.** franko v Mariboru na dom pošiljano in ga priporoča častitemu občinstvu. Za steklenico se vloži 15 kr.

Spatzek,
3-3 gostilna „zum Kreuzberger“.

Oddaja gradbe.

Dne **10. majnika t. l.** ob 10. uri dopolne vršila se bode v starji soli v **Škalah** zniževalna dražba, zadevajoča gradbo nove, dvozadredne šole. Skupni stroški proračuna znašajo 3565 gld. 72 kr. Obrisi in proračun so pri načelniku kraj. šol. sveta v pregled razpoloženi.

Krajni šolski svet v Škalah 20. aprila 1892.

Anton Jan, načelnik.

Pravega 1-3
čbelnega voseka

kupi po najboljši ceni vsako mero

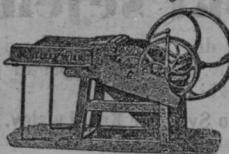
Franc Gert,
svečar v Mariboru.

Pri pismenih poprašanjih naj se mi ob enem naznani mera in cena. Mali zavilki se lahko pošiljajo po pošti.

Prošnja. Vsi oni p. n. gospodje, katerim so bile poslane pred tremi leti vojaške knjige, in kateri se niso poravnali računa, so prav uljudno naprošeni, naj blagovolé prej kó mogoče poslati novce, oziroma vrniti ostale knjige v Gradec, Grazbachgasse 40.

Andrej Komel pl. Sočebran,
c. in kr. major v p.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

mlatilnice, čistilnice za žito, trijerje, slamoreznice, mline za sadje, stiskalnice za sadje in vino, za grize, takor res dinge slike in priprave za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. priporoča v najnovije in najbolj obliki, po ceni:

IG. HELLER, DUNAJ,
^{2/3} Praterstrasse 78.

Ilustrirani zapisnik in polnilna posna v hrvaškem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku po zahtevanju brezplačno in franko. — Čas za poskušaj — garancija, ugodni pogoj.

Zoper eničane cene!

Specijalne tovarne za SISALJKE TEHTNICE

Marija Bratanič, roj. Dre, naznanja v svojem in v imenu svoje hčere Avguste Krajnc, roj. Bratanič in zeta Ivana Kranjca prečnjo vest o smrti nepozabljive matere, gospe

Ane Ježovnik udove Dre

roj. Križan,

katera je danes, v torek dne 19. t. m. ob 5. uri zjutraj po dolgi mučni bolezni, previdena s svetstvi za umirajoče, v 83. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Truplo nepozabljive rajnce pokopalo se bode v četrtek, dne 21. t. m. ob 11. uri dopoludne na farno pokopališče v Št. Ilju.

Draga ranjca bodi priporočena blagemu spominu in molitvi.

Št. Ilj pri Velenji, dne 19. aprila 1892.

Specijalne tovarne za

SISALJKE TEHTNICE

vsake vrste.

za vse svrhe.

žlebe v vsaki velikosti.

4-20

Commandit-Gesellschaft für Pumpen- und Maschinenfabrikation

W. GARVENS, Wien, I., Wallfischgasse Nr. 14.

Zapisniki brezplačno in franko.

**„Zum goldenen
Reichsapfel“**

J. PSERHOFER'S

**Apotheke in
Wien.**

I. Bezirk, Singerstrasse 15.

Kričistilne krogljice, nekdaj imenovane univerzalne krogljice, zaslužijo po pravici to ime, ker je veliko takih boleznj, pri katerih se kaže izvrsten uspeh teh krogljic. Že več ko 10 let so te krogljice razširjene in od zdravnikov zapisane. Malo je takih družin, pri katerih se ne bi rabilte te krogljice.

Jedna škatljica s 15 krogljicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljati po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštne in stane: 1 zavitek krogljice 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 50 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne krogljice“ in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozebljne poštne J. Pserhoferja 1 posodea 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, zoper nahod, hripavost, kašelj itd. ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog. škatljica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) zoper pokvarjenje želodea, slabo prebavanje itd. Stekle- ničica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacevtične specijalitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razposiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dopošiljatvi denarja (po poštnjej nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr., poštne prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašč prof. Stendela domače, zdravilo za rane, otekline itd. posodea 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabim prebavim, 1 zavitek 1 gld.